

AGROLESNICKÉ SYSTÉMY: SILVOPASTORÁLNÍ

Založení farmy	2015
Specializace	Chov zvířat (maďarské ovce Merino), služby (např. jízda na koni)
Rozloha farmy	20 ha
Počet zaměstnanců	3
Rok založení agrolesnických ploch	2015
Adresa	Veszprém county/ outskirts of Olaszfalu
Webová stránka	https://www.facebook.com/zoldaglovasudvar/ https://www.zoldaglovasudvar.com

Farma obhospodařuje **20 ha pastvin** v krasových kopcích oblasti Bakony. Místa, na kterých farma hospodaří, byla vždy zatravněna, ale po ukončení činnosti zemědělských družstev byla opuštěna a pomalu zarůstala dřevinami. Vyčištěním území vytvořil farmář **multifunkční a prosperující agrolesnický systém kombinující volnou pastvu hospodářských zvířat, ekologické zemědělství a širokou škálu přidružených služeb.**

Farmář od začátku hospodařil agrolesnickým způsobem, při kterém přeměnil plochu hustě zarostlou křovinami na stíněnou pastvinu.

Od roku 2015 vyvíjel farmář systém zastíněných pastevních ploch. V závěrečné fázi založení lesních pastvin **byla oblast rozdělena na menší pastviny, kde je prováděna rotační pastva**. V zimním období je nutné hospodářská zvířata krmit senem a pícninami. Zvířata (ovce a koně) se chovají venku, přičemž pro ovce byla postavena stáj. Území je oploceno elektrickým ohradníkem, ale od té doby, co je pastva v lesích povolena (díky novému zákonu), je nejspodnější část ohradníku odstraněna a ovce mohou chodit volně do okolních lesů.

Území má v současné době tři funkce: **(i) extenzivní pasta hospodářských zvířat na pastvinách se stromy a ochrana genofundu, (ii) permakulturní bylinné zahrady a sady, (iii) související služby jako je jízda na koni, konání lokálních/regionálních akcí zařazených do kulturních památek (např. každoroční setkání stád) a další gastronomické akce spojené s lokální produkcí.**

- Farmář navrhl systém tak, aby byl soběstačný a vyhovoval potřebám rodiny.
- Zemědělství, při zahrnutí dotací na půdu a provozování jízd na koních, přináší zisky.

Farmář nevěděl o tom, že využívá agrolesnické praktiky a zjistil to až na přednášce na univerzitě konané v rámci projektu AFINET. Nevěděl také, že existuje státní podpora pro agrolesnictví a tak ji nevyužil k vytvoření a udržování tohoto systému. Vzdělával se a informoval sám a také shromažďoval zkušenosti od ostatních farmářů.

Pro správné založení agrolesnického systému zemědělec potřebuje:

- dostatek půdy pro plánovaná zvířata
- zajistit přiměřené ustájení zvířat
- vodu a elektřinu dostupnou v oblasti (pokud toto není splněno, nezabývejte se chovem zvířat)
- zajistit dostatečné zásobování krmivem

ZPŮSOB ZALOŽENÍ AGROLESNICKÝCH POROSTŮ

Louky zastíněné stromy vznikaly v několika fázích: **nejdříve byly vytěženy přebytečné stromy a následně byl pozemek vyčištěn. Bylo potřeba si najmout těžební dělníky, kteří vytěžily vybrané stromy a poté odstranili keře křovinořezem.** Základem pro výběr stromů byla jejich rozmanitost. Vybírány pro ponechání byly (seřazeno od nejvíce preferovaných): divoké třešně, jabloně, hrušně, jasany a javory. **Hustota zakmenění byla určena majitelem a on také rozhodoval, které stromy budou ponechány. Starší stromy byly při rozhodování o ponechání upřednostňovány, pokud to nebylo v rozporu s jinými aspekty probírky.**

HROZBY/ VÝZVY/ DOPORUČENÍ

- **Zabránit nadměrné pastvě**
- **Zvolit vhodnou hustotu zvířat**
- **Zajistit vhodné ustájení zvířat**
- Chemická ošetření pro kontrolu invazivních plevelů a keřů (kopřiva, pryšce, pcháče, trnky, ostružiny) se nesmí provádět a kosení je povoleno až od června, protože oblast dostává agroenvironmentální podporu
- Je také důležité upravit hustotu stromů a maximalizovat výši podpory
- Péče o **zdraví stromů**

Pastviny se stromy jsou od začátku ziskové a naplňuje očekávání farmáře. Agrolesnický systém také vyhovuje potřebám farmáře, pokud jde o maso a traviny.

Dalším zdrojem příjmu jsou 4 koně o které se farmář stará (placená služba). Farmář doporučuje kombinovat pastvu vlastních zvířat s pastvou zvířat na smlouvu, pokud to dostatek pastvy umožňuje. Rovněž stojí za to certifikovat pastviny v rámci ekologického zemědělství, protože tak vzrostou dotace na půdu.

Je důležité, ale ne úplně snadné, udržovat pastvu v dobré kondici. Na pastvinách by měl být „čistý“, dobře udržovaný trávník místo zelené plochy s plevelem.

PLÁNY DO BUDOUCNA

Použití koňské mrvy pro hnojení divokých ovocných stromů. Založení chovu vietnamského prasete, protože je menší a jeho chov je jednodušší.

RADA NA ZÁVĚR

Důležitý je podnikatelský přístup (přehled v systémech podpory, účetnictví, finanční plánování inovací), znalost zemědělství (péče o zvířata) a znalost rostlin (rozpoznání invazivních rostlin). Aby bylo možné optimálně udržovat trávník a účinně kontrolovat invazivní rostliny, je zapotřebí hlubších botanických znalostí než má průměrný zemědělec.

KLÍČOVÁ SLOVA

Pastviny se stromy, ekologické zemědělství, ochrana genofondu, rotační pastva, AFINET

Spolufinancováno
z programu Evropské unie
Erasmus+

